

נושא העבודה :

עדותו של אברהם אביאל,

הרפלקציות האישיות של חברי הקבוצה והרפלקציה הקבוצתית

שם הסרטון: סיפורו של שורד

קבוצה מספר: 5

שמות חברי הקבוצה:

מעין הילד, נהוראי שאל, מעין לוי, נתנאל סנאי

כיתה: י'4

2023

תסריט: נהוראי שאל
צילום: מעין לוי
עריכה: מעין לוי
בימוי: נתנאל סנאי
מפיקה: מעין הילד

שחקנים: נהוראי שאל, חגאי שאל, קריסטנה אשורוב,
רועי שלמה, איתי שלום

הסרטון מבוסס על עדותו של : אברהם אביאל

סיפורו של שורד

עדותו של: אברהם אביאל

אברהם אביאל נולד בשנת 1929 בכפר דוגאלישוק שבפולין. כשאברהם היה בן 13 (בעשרה במאי 1942) הובל ביחד עם אמו ואחיו הקטן יקותיאל (קושקה) לכיוון בית העלמין, בדרך המובילה מראדון לגרודנה (ערים).

כשהגיעו לפינה של בית הקברות היהודי התחילו הנאצים לכוון את כולם לרדת לכיוון בית הקברות ואילצו אותם לשבת שם.

האנשים שבאו ראשונים התיישבו בשורות הראשונות וכן הלאה, ואברהם היה בין השורות האחרונות, כולם ידעו שהם הולכים לקראת המוות.

כל מי שהרים טיפה את הראש הגיעו אליו, או שירו בו או שהתחילו להרביץ לו עם אלה.

הובילו בכוח שורה אחרי שורה והביאו אותם עד לסוללה ליד הבור, אמרו להם להתפשט ועוד לפני שהספיקו בכלל להתפשט נשמע צרור יריות ממכונות ירי וכולם נפלו לתוך הבור חבוקים אחד עם השני. פתאום ראה אברהם שמעבר לסוללה אנשים עולים ויוצאים מעבר לסוללה, ושורה של אנשים הולכים לכיוון הכביש שמוביל לגרודנה.

בשורת האנשים אברהם הבחין באחיו פנחס וברגע שהוא ראה אותו הוא ירד על הברכיים וניסה לעבור בין האנשים כדי להגיע לכביש ולהגיע אליו (הוא אפילו לא אמר להתראות לאמא, פשוט ניסה להגיע לאחיו) אימו של אברהם ואחיו הקטן קושקה נרצחו שם.

הוא כמעט הגיע לעבר הכביש, ורואה שמגיע סטולר (נגר). הנגר בא עם תעודה ביד ואמר שהוא בא להוציא את המשפחה שלו. ניגש אליו גרמני עם אקדח ביד ויורה בו בעורף ולאחר מכן עוד ירייה ואז הוא נפל. הגרמני רואה את אברהם אבל הוא פשוט עזב אותו והלך. אחר כך היא הצליח להגיע לאחיו והגיע איתו לראדון. הם הגיעו לבית שליו בו לפני הגטו וראו שאין שם נפש חיה, ולקחו את הסידור, התפילין וכמה פרוסות לחם שמצאו.

לאחר מכן הלכו והגיעו לפנות ערב לאזור דוגאלישוק שם הכירו איכרים. בימים הראשונים היו מסתתרים תחת עץ אשוח, שענפיו גדולים מאוד והלכו לאיכרים שהם מכירים ושאלו אם אפשר אוכל והאם ראו את אבא שלהם.

יום אחד הם הגיעו לאחד האיכרים שהיה כנראה ידיד של אביהם והוא אמר להם שאבא שלהם חי ושהוא מסתתר.

לאחר שבועיים הם נפגשו עם אבא וסיפרו לו הכל.

האבא אמר שלא כדאי שיהיו ביחד בגלל שיש מלשנים שאם הם ילשינו אז יהרגו את שלושתם ביחד ולכן התפצלו, שני האחים נשאר ביחד והאבא נשאר לבד.

אברהם ואחיו נפרדו מאביהם והחליטו להצטרף לפרטיזנים, הם הלכו בשביל לחפש את הפרטיזנים ולאחר שמצאו אותם הם חזרו לאביהם כדי לומר לו שיצטרף אליהם ובדרך נתקלו בחיילים שבאו עם הרובים מולם. הם החלו לברוח ואחיו של אברהם שהיה יותר מהיר ממנו רץ קדימה ראשון ואברהם אחריו. בדרך פנחס נפל ואמר "אוי" ואברהם המשיך לרוץ הלאה וכשהצליח לברוח מהחיילים שמע 2 יריות והבין שהרגו את אחיו. לאחר מכן חזר אל אביו ואביו הבין שרק הוא נשאר.

באביב 1943 הצטרף אברהם לפרטיזנים. לאחר השחרור, יתום מכל משפחתו, הפליג לארץ ישראל באניית המעפילים "כתריאל יפה" שנתפסה על ידי הבריטים, וגורשה לקפריסין. אברהם עלה ארצה בסוף דצמבר 1946, והתגייס לפלמ"ח באביב 1948. הוא העיד במשפט אייכמן וגולל בעדותו את פרשת חיסול יהודי ראדון והסביבה, כמייצג את סיפורם הטרגי של יהודי בלארוס. אברהם נשוי לאילה ליברמן. לזוג שלושה ילדים ונכדים.

רפלקציה קבוצתית:

מעין הלד: בלי חבריי לקבוצה הסרטון לא היה יוצא כמו שהוא יצא ואני שמחה שעשינו את הכל בשיתוף פעולה, תמיד מישהו עזר למישהו אחר גם אם זה לא התפקיד שניתן לו בהתחלה. יום הצילומים היה מאוד כיף, כל אחד מאיתנו עשה משהו כדי לעזור והרגשנו מאוד מגובשים ושלמים עם מה שעשינו. המסקנה שהסקתי מתכנון פרויקט היא שלעבוד בקבוצה זה לא בהכרח משהו רע, תמיד יש מישהו שעושה יותר אבל זה עדיף מלעשות הכל לבד. אני לא אוהבת עבודות בקבוצות מכיוון שכמעט בכל הפעמים שיש את זה יוצא שאני עושה לבד את העבודה אבל עשיית הפרויקט הרגישה לי כמו חוויה מתקנת. בעיני יש לפרויקט חשובה רבה, כי אנחנו חייבים לדעת את ההיסטוריה של העם שלנו ולהבין ששום דבר הוא לא מובן מאליו. יש פתגם שאומר "עם שאינו יודע את עברו, ההווה שלו דל ועתידו לוט בערפלי". הפתגם מסכם את כל המטרה של הפרויקט.

נהוראי שאל: אני מרגיש גאווה בעבודה שאני וקבוצתי עשינו. סיימנו עם כל ההכנות והצילומים ועריכת הסרטון ולבסוף הסרטון יצא טוב למרות חששותיי בהתחלת הפרויקט.

יש חשיבות רבה לפרויקט, כי כיום ניצולי השואה הולכים ומעטים ולכן זה תפקידנו להמשיך לספר את סיפורם ולהנציח אותם ולכן פרויקט זה חשוב כל כך שיהיה בקרב הנוער, שימשיכו את הדורות הבאים וימשיכו לספר את סיפורם של הניצולים. בני הנוער יותר קרובים לעולם המסכים ולכן לראות סרט של שלוש שעות פחות יעניין אותם לעומת סרטון של שלוש דקות המסכם על הקשיים שעברו השורדים בשואה.

מעין לוי: אחת המסקנות החשובות שהגעתי אליה בעקבות השתתפותי בפרויקט היא שחשוב לשמר את עדותם של שורדי השואה, ואני חלק מהדור הבא שיספר את הסיפור שלהם. צריך לשאול לשלומם, לארח להם חברה ולעזור להם במידת הצורך כי הם הגיבורים האמיתיים של עם ישראל. ניצולי שואה הם השרידים שנשארו לספר את הסיפור שלהם ושל מקורביהם. הם אלו שמנציחים את השואה ואת כל הזוועות שקרו שם.

אני מאוד נהייתי להיות בחברתם של חברי הקבוצה שלי, אספנו חוויות יחד. ביום הצילומים הלכנו לפארק באשקלון ובזמן הצילומים היו הרבה צחוקים. בעזרת שיתוף הפעולה של כל חברי הקבוצה הצלחנו להנציח את סיפורו של אברהם אביאל ולהפיק ממנו סרטון.

נתנאל סנאי: אני שמח ומרוצה מהתוצאה הסופית, הבנתי שללא עבודת צוות לא היינו מגיעים לתוצאה שלנו, כולם עזרו לכולם כדי שנגיע לתוצאה הטובה ביותר וכולם היו בחברותא. אני חושב שהסרטון יזכיר

את הזוועות שעברו שורדי השואה ויעלה את חשיבות נושא השואה בקרב בני נוער בעיקר בגלל הזמן הקצר של הסרטון.

המסקנה שהסקתי לגבי הפרויקט היא שמשמעות והחשיבות שלו כל כך עצומה והוא יכול לתרום המון ויגרום לקהל רחב יותר של אנשים לזכור את נושא השואה לא רק ביום השואה.

רפלקציה:

שם התלמידה: מעיין הלד

בראשית שנה המורה להיסטוריה אלונה הציגה לנו את הפרויקט. אני אישית מאוד התחברתי לפרויקט מכיוון שהנושא של השואה הוא נושא מאוד רגיש וחיובי לי (סבתא רבתא שלי ז"ל הייתה שורדת שואה שהיא כמו אמא שנייה בשבילי, והדבר שאני הכי מתחרטת עליו הוא שאף פעם לא דיברתי איתה על הנושא הזה), ולעשות סרטון על שורד שואה היה נשמע מאוד מעניין.

לאחר הצגת הפרויקט אני והקבוצה שלי בחרנו עדות מתוך רשימת עדויות שניתנו לנו מראש. כל חבר קבוצה צפה בכמה עדויות מהרשימה והייתה עדות אחת שאני ראיתי והתחלתי לבכות באמצע, העדות כל כך ריגשה אותי אז אני התעקשתי שנבחר בעדות הזאת והקבוצה הסכימה.

אחרי שבחרנו את העדות ולפני שהתחלנו לכתוב את התסריט נסענו לסיור למוזיאון יד ושם. הסיור היה מאוד מרגש, מעניין ומפנה.

לאחר שבחרנו את העדות הגיע שלב כתיבת התסריט. היו לנו המון קשיים בכתיבת התסריט אבל הקושי הכי גדול שהיה הוא שרצינו להכניס את כל מה ששמענו בעדות לסרטון. לי היה ממש קשה להבין שאני צריכה לעשות סרטון על עדות של בן אדם, שעבר כל כך הרבה זוועות ודברים בחיים שאין לי דרך אפילו לדמיין, ולקחת רק חלק קטן מכל מה שהוא עבר. זה הרגיש לי כמו משהו בלתי נתפס, זה הרגיש לי ממש לא הוגן כלפי שורד השואה. אז ויתרנו על זה וניסינו למצוא חלק בעדות שהיה ממש עוצמתי ומפתיע, משהו שיעשה את הסרטון מיוחד. כשהחלטנו על החלק בעדות שאנחנו מתכוונים לעשות עליו את הסרטון, התייעצנו מהמורה להפקה דוד ששון והוא העיר כמה הערות, תיקנו והמשכנו הלאה.

השלב הבא לאחר כתיבת התסריט היה הכנת טבלת שוטים. להכין את טבלת השוטים לא לקח לנו הרבה זמן בכלל וזה דבר שמאוד עזר לנו ביום הצילומים.

לאחר זמן מה הגיע יום הצילומים. אני התרגשתי מאוד מיום הצילומים, הייתי גם בלחץ. הגיע הזמן לעשות במציאות את כל העבודה הקשה שעשינו "מאחורי הקלעים". יום הצילומים היה ממש כיף, בהתחלה היינו קצת איטיים אבל מהר מאוד התאפסנו וזירזנו תהליכים.

אחרי יום הצילומים ערכנו את הסרטון בסיוע דוד ושעייה.

בלי חבריי לקבוצה הסרטון לא היה יוצא כמו שהוא יצא ואני שמחה שעשינו את הכל בשיתוף פעולה, תמיד מישהו עזר למישהו אחר גם אם זה לא התפקיד שניתן לו בהתחלה.

חשוב לזכור שעוד מעט לא יישארו עוד שורדי שואה ואנחנו נהיה אלה שחייבים לספר את הסיפור שלהם לדורות הבאים. יש פתגם שאומר "עם שאינו יודע את עברו, ההווה שלו דל ועתידו לוט בערפל". בזמן שעבדנו על הפרויקט הזה הבנתי עד כמה המשפט הזה חזק וכמה הוא נכון. אני תמיד ידעתי שבנושא זה חשוב לי אבל הפרויקט גרם לנושא הזה לבלוט אפילו יותר.

רפלקציה:

שם התלמיד: נהוראי שאל

הציגו לנו את הפרויקט בראשית שנה והרגשתי קצת חששות לגבי הצלחתי בפרויקט מבלי לדעת מה לצפות. לאחר הצגת הפרויקט התבקשנו להתחלק לקבוצות ולבחור עדות אחת שעליה נרצה לעשות את הסרטון. חילקנו בקבוצה 11 עדויות מתוך 44 שכל אחד יראה ויבחר 1 שהוא אוהב ומשם נבחר מבין הארבעה את העדות שהכי תדבר עלינו. בחרנו באברהם אביאל. והסיבה לכך היא שכל הקבוצה התרגשה מאוד כאשר שמענו את סיפורו ועל הקשיים שעבר ועל שאיבד את משפחתו בגיל די צעיר ולכן ידענו שנבחר בו.

לאחר בחירת העדות היה לנו סיור ל"יד ושם" בסיור הבנתי את המשמעות שיש לפרויקט ועד כמה הוא חשוב וטעון רגשית.

הקושי שעלה בזמן כתיבת התסריט היה שלא ידענו איך נצליח להראות כל כך הרבה מעדותו בסרטון של 3 דקות. ולכן תהליך המיפוי ובחירת החלקים הטובים ביותר לקחה זמן. לאחר כתיבת התסריט קיבלנו הצעות לתיקונים משעיה שהנחה אותנו בתהליך הכתיבה ועריכת הסרטונים.

כתסריטאי הייתי צריך ללכת ליום סדנא לרחובות כדי לעבור תדרוך על איך כותבים ומוציאים לפועל את הסרטון. מהסדנא לקחתי הרבה דברים לתשומת ליבי ופעלתי על פיהם.

מבחינה רגשית כתיבת התסריט של העדות הייתה עניין גדול. כי מצד אחד רציתי להוציא סרטון טוב ולכן ידעתי שעלי להוריד חלקים מהעדות בשביל זה, אבל מבחינה רגשית הרגשתי שאני לא יכול לעשות דבר כזה ולוותר על דברים שהעדות עברה וחוותה.

לאחר תיקוני התסריט יצאנו כל הקבוצה ליום צילומים. אני הייתי השחקן ששיחק את אברהם. לשחק את אברהם היה מאתגר. הן במובן המשחק, אני לא כזה שחקן טוב והיה הרבה סצנות שבהם הייתי צריך להראות שאני עצוב ומדוכא ולקח לי זמן עד שהצלחתי. אבל במובן הרגשי אני הבנתי שאני נכנס פה לנעליים גדולות, שאני לא יכול לשחק פחות ממושלים כי אם לא זה יהיה זלזול בעדות ובפרויקט. אחי חגאי נרתם לעזרתי ושיחק את קושקה. היה חוסר בשחקנים ולכן הייתי צריך לבקש ממנו שישיחק והוא הסכים מיד. בצילומים נאלצתי לרוץ דרך שיחים ואבנים כשהייתי עם מכנסיים קצרים ונעליים פתוחות. ברוב הסצנות הייתי צריך לרוץ וכל פעם שרצתי נפלו לי הנעליים ודרכתני על אבנים וקוצים ונשרטתי מהשיחים, אבל הרגשתי שאני חייב להמשיך לשחק.

לאחר הצילומים היו עוד כמה קשיים שהתמודדנו איתם. היינו צריכים לצלם שוב סצנה בגלל תלבושת לא אמינה והייתי צריך להקליט את עצמי כי במהלך הצילומים לא שמעו אותי טוב. ואת שני הקשיים פתרנו, צילמנו בדשא הגדול את הסצנה ועד שלא יצאה סצנה טובה לא זזנו. את ההקלטות היה לי קצת קשה להקליט כי היה צריך להכניס הרבה רגש להקלטה ולי זה היה קשה לביצוע, לקח לי 10 ניסיונות עד שהצלחתי להקליט משפט אחד.

לבסוף אני מרגיש גאווה בעבודה שאני וקבוצתי עשינו. סיימנו עם כל ההכנות והצילומים ועריכת הסרטון ולבסוף הסרטון יצא טוב למרות חששותיי בהתחלת הפרויקט.

לסיכום: אני חושב שכל הפרויקט שקיימת חשיבות רבה לפרויקט כי כיום ניצולי השואה הולכים ומעטים ולכן זה תפקידנו להמשיך לספר את סיפורם ולהנציח אותם ולכן הפרויקט הזה חשוב כל כך שיהיה בקרב בני הנוער שיחשפו את הדורות הבאים וימשיכו לספר את סיפורם של הניצולים.

רפלקציה:

שם התלמידה: מעין לוי

במהלך הפרויקט אני למדתי על כמה שזה חשוב לשמר עדויות של ניצולי השואה ושאני חלק מהדור הבא שיספר את הסיפור שלהם.

לפני שהתחלנו לעבוד על הסרט היה לנו סיור ל-"יד ושם" ששם הסבירו לנו על מה שקרה בשואה.

יצא לי ללמוד יותר על השואה ממקור ראשון, להתחבר וללמוד על התקופה הנוראית של ניצולי השואה עברו ואיך אחרי הכל שרדו, הקימו את הארץ ומעבירים את הסיפורים שלהם לדורות הבאים.

זמן העשייה של הפרויקט היה זמן ממושך וארוך מה שנתן לנו זמן להחליט על איזו עדות לעשות את הסרט, בסוף אחרי התלבטויות רבות בחרנו את העדות של אברהם אביאל, הסיפור שלו היה מאוד מרגש ונוגע ללב.

נפגשו מספר פעמים בזום כדי לבנות את התסריט, היו הרבה התלבטויות בכתיבת התסריט כי אחרי הכל היינו צריכים להכניס סיפור שלם לסרטון באורך של בפחות משלוש דקות.

עזרתם של מנחי הפרויקט מאוד עזרה לנו להבין מה צריך לעשות כדי שהסרטון יצא ברמה איכותית ושהצופים יבינו את העלילה והמשכו אליה, הם הסבירו לנו איך לכתוב תסריט ונפגשו איתנו בזום כדי להסביר לנו איך לשפר את הסרטון כדי שיהיה יותר טובה.

תפקידי בקבוצה היה לצלם ולערוך את הסרטון במהלך הצילומים היו הרבה פספוסים שזה היה גם חלק מעניין בעשייה ומסתבר שאני יודעת לצלם לערוך ברמה גבוהה.

ניצולי שואה הם השרידים שנשארו כדי לספר לנו את הסיפור עליהם על חבריהם ומשפחותיהם הם אלו שמנציחים את השואה ואת כל הזוועות שקרו שם. ובעזרת שיתוף הפעולה של כל חברי הקבוצה הצלחנו להמשיך את סיפורו של אברהם אביאל ולהפיק ממנו סרט.

אהבתי מאוד את התוצאה הסופית רק מה שהיה מעצבן זה שהייתי צריכה לתקן כל טעות קטנה אם זה הסאונד של הדיבורים או אפילו אם שכחתי לעשות נקודה בסוף משפט ואז הייתי צריכה לערוך הכל מההתחלה.

מהפרויקט הסקתי מסקנה כמה זה חשוב לשמר את עדותם של שורדי השואה, לשאול לשלומם, לארח להם חברה ולעזור להם במידת הצורך כי הגיבורים האמיתיים שלנו ושל כל עם ישראל.

לסיכום הפרויקט זיכרון מתחדש בעיני הוא פרויקט מאוד חשוב בעל חשיבות גבוהה שלדעתי צריך להעביר אותו כל שנה לשכבות י', לכל הארץ וגם לארצות אחרות כדי שגם הם התחברו לנושא של סיפורי השואה.

רפלקציה:

שם התלמיד: נתנאל סנאי

בראשית שנה אלונה הציגה לכיתתנו את הפרויקט והרגשתי פחות מחובר לפרויקט ולא הבנתי מה מטרתו. לאחר הצגת הפרויקט התבקשנו לבחור עדות מתוך רשימת עדויות אשר הציגו לנו. ולבחור ביחד עם הקבוצה עדות אחת שנרצה לעשות את הסרטון עליה. העדות שהכי התחברנו אלינו הייתה עדותו של אברהם אביאל, בחרנו בו מכיוון ששמענו את עדותו הוא נגע בכולנו וכאב לכולם לשמוע את הזוועות שעבר בצעירותו.

לאחר שסיימנו עם בחירת העדות ביקרנו במוזיאון "יד ושם", כשהגעתי למוזיאון הרגשתי את עוצמת המקום ישר לאחר שנכנסתי אליו. המוזיאון גרם לי להבין עד כמה הפרויקט חשוב.

בעבודת כתיבת התסריט נתקלנו בכמה קשיים בדרך, הקושי העיקרי היה החלק שבו היינו צריכים לרכז את כל התסריט בזמן קצר של 3 דקות. רצינו להכניס כמה שיותר קטעים אך נאלצנו להוריד חלקים בגלל הזמן. דאגנו להשאיר אבל השארנו את החלקים החשובים ביותר כדי שהסרטון יישאר כמה שיותר טוב, אמין וחזק.

בעזרתו של המורה דויד ששון יכולנו לשפר את איכות התסריט לפי הערותיו, וכאשר תיקנו את התסריט קיבלנו אישור להמשיך עם העבודה. לאחר התסריט היינו צריכים להכין טבלת שוטים.

אני חושב שהכנת טבלת שוטים לא הייתה משימה קשה ולא לקחה לנו יותר מדי זמן, טבלת השוטים תרמה לנו ביום הצילומים.

יום הצילומים הוא החלק המרכזי של העבודה ובו השתמשנו בכל מה שרשמנו לפני כן, היה לנו עיקובים בצילום בגלל החוסר בשחקן אך לאחר מכן מצאנו והצלחנו לצלם כרגיל. אבל בסופו של דבר היה כף במהלך יום הצילומים.

לאחר מכן הגיע חלק העריכה שעורכת הקבוצה שלנו עם עזרה מהמורה להפקה דויד ששון עשו יחדיו, לאחר כמה הערות לגבי העריכה שקיבלנו משעייה סיימנו עם הסרטון.

במהלך בניית הפרויקט עלו לי הרבה רגשות כמו עייפות כף וחששות. אבל בסופו של דבר, אני שמח ומרוצה מהתוצאה הסופית, בסוף הבנתי שללא עבודת הצוות לא היינו מגיעים לתוצאה שלנו, כולם עזרו לכולם כדי שנגיע לתוצאה הטובה ביותר וכולם היו בחברותא.

אני חושב שהסרטון מתעד את הזוועות שעברו שורדי השואה ויעלה את חשיבות יום השואה בקרב בנינו נוער בעיקר בגלל הזמן הקצר של הסרטון. המסקנה שהסקתי לגבי הפרויקט הוא שמשמעות שלו עצומה וחשיבותו עצומה. באמצעותו אנשים רבים יזכרו את שהתרחש בשואה.